

ГУБІНИСЬКА СЕЛИЩНА РАДА

ВІДДІЛ ОСВІТИ, СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ

вул. Шевченко, буд. № 16, смт. Губиниха, Новомосковський район, Дніпропетровська область, 51250,
e-mail: vosmsgubinsel2021@ukr.net, код ЄДРПОУ 44045496

№ _____

На № _____ від _____

Інформаційна безпека під час війни

Інформаційний простір дозволяє бути на зв'язку з рідними, дізнаватись останні новини з фронту, хоч якось контролювати те, що відбувається навколо. Для дітей та підлітків інтернет залишається світом розваг та спілкування з друзями. Але важливо пам'ятати, що за позначкою геолокації на пості чи фотографії, веселим відео в соціальній мережі чи одним повідомленням може ховатися справжня небезпека, а особливо під час війни, коли інформаційний простір використовують окупанти для військових нападів на українські міста. Тому постає питання: “Як захистити себе та дітей в інформаційному просторі під час війни?”

Покрокова інструкція з безпеки в інформаційному просторі від команди #stop_sexтинг:

1. Якщо хтось із користувачів у мережі просить приватну інформацію (особистий номер телефону чи номер батьків, де батьки працюють, де родина зараз перебуває, яка ситуація в місті, селищі, селі, де розміщується військова техніка чи військові об'єкти) — таку інформацію в жодному разі не можна передавати. Навіть якщо це онлайн-друг, якого дитина знає в реальному житті. Адже зараз дуже часто особисті профілі зламують для отримання інформації або створюють фейкові профілі.

2. Не можна знімати розміщення та пересування військової техніки та військових. Оскільки окупанти можуть переглядати відкриті профілі українців для визначення місця розташування військових для подальшого нападу. А також злочинці можуть намагатися вести листування з дитиною для шантажу чи примушування до отримання інформації про розміщення техніки.

3. Не знімати місця вибухів та потрапляння снарядів, оскільки окупанти можуть використовувати фото- та відеодані, які потрапили в мережу, для коригування подальшого нанесення вогню. Не переходити за невідомими посиланнями, які були надіслані в приватні повідомлення в будь-якій

соціальної мережі чи месенджері. Адже за ними можуть ховатися хакерські атаки.

4. Якщо ви переглядаєте та обговорюєте новини з дитиною, варто переконатися в їхній правдивості. Усі новини, заяви високопосадовців та обмеження в містах краще повторно перевірити в офіційних каналах комунікації, на офіційних сайтах державних установ, в офіційних Telegram-каналах посадовців.

5. Якщо дитину автоматично додали до невідомих груп, важливо відписатися від них та заблокувати їх. А також розповісти про це дорослим.

6. Якщо до дитини хтось пише з проханням допомоги або виконати спеціальне завдання, важливо, щоб дитина повідомила про це дорослим. Варто разом зробити скріншот групи, повідомлень та через онлайн-форму звернутися до кіберполіції — <https://ticket.cyberpolice.gov.ua/>.

Безпека в інформаційному просторі, за матеріалами Міністерства цифрової трансформації України:

- важливо звернути увагу на Підтримуйте “гігієну” своїх пристроїв;
- блокуйте пристрої щоразу після закінчення роботи;
- встановлюйте застосунки лише з офіційних сервісів;
- не користуйтеся невідомим Wi-Fi. Захистіть свої соцмережі: встановлюйте складні паролі;
- не додавайте в друзі невідомі акаунти;
- увімкніть двохетапну автентифікацію. Ваша безпека в онлайні — частина кібербезпеки всієї родини та України.

Що варто зробити, щоб захистити себе в інформаційному просторі:

Профіль дитини в соціальних мережах варто зробити закритим: щоб писати дитині, переглядати вміст її сторінки могли лише ті, кого дитина додасть у друзі.

Пам’ятайте, що все, що ми пишемо та публікуємо в мережі, навіть у приватних повідомленнях, назавжди залишається в інтернеті. Тому перед публікацією ще раз оцініть, чи може ця інформація будь-яким чином нашкодити вам або вашим близьким? А під час війни — нашим містам та захисникам?

Матеріали взяті з сайту

<https://osvitoria.media/opinions/informatsijna-bezpeka-pid-chas-vijny-pokrokovainstruktsiya-dlya-ditej/>

Для педагогів та батьків

У Міністерстві освіти і науки працює гаряча телефонна лінія психологічної допомоги та чат-бот “КІБЕРПЕС” у Telegram і Viber для батьків та вчителів для запобігання трагічним випадкам з підлітками. А на сайті Міністерства освіти і науки України можна знайти розділ “**Безпека дітей в інтернеті**” для підвищення рівня обізнаності батьків і вчителів. На онлайн платформі “Дія.Цифрова освіта”, яка доступна в мережі “Інтернет” за посиланням: <https://osvita.diia.gov.ua> можна знайти освітній серіал для батьків “**Безпека дітей в інтернеті**” (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/serial-dlya-batkiv-onlayn-bezpeka-ditey>) *про те, як уберегти дітей онлайн від шкідливих матеріалів, кібербулінгу, суїцидальних інтернет-спілок, сексуального насильства.*

Як вести соцмережі безпечно: інструкція

Інтернет – не найбезпечніше місце, але захистити себе від булінгу й небажаних зв’язків у ньому все ж реально. Головне – дотримуватися основних правил. . . Інформаційно-освітня **кампанія #stop_sexинг** зібрала основні правила, дотримуючись яких ви зможете вести соціальні мережі без наслідків:

- Закривайте профілі в соцмережах, якими користуєтеся. Так ваші пости і фото можуть бачити лише ті, хто є у вас у друзях.
- У друзі додавайте лише тих, кого знаєте в реальному житті. Цікавий профіль, привабливі фото, багато підписників і «друзів» абсолютно не означає, що це не фейкова сторінка.
- Для того, щоб уберегти себе від можливих ризиків, «незнайомців» краще залишити поза списком ваших друзів.
- Не публікуйте особисту інформацію. Сюди входять номер телефону, адреса проживання, номер паспорта або інших документів, особисті дані близьких і рідних. Оскільки в публічному доступі будь-хто охочий зможе використовувати цю інформацію для досягнення власних цілей.
- Не позначайте актуальну геолокацію. Наприклад, якщо ви виїхали за межі міста разом із друзями й вирішили відразу ж виставити пару фото, не слід зазначати свою геолокацію, оскільки за нею дуже легко вирахувати місце вашого перебування.
- Не пишіть відверті пости. Якщо, наприклад, ваша сім’я придбала нову машину, або ви всі разом зібралися у відпустку до іншого міста/країни, то не варто про це писати на своїх сторінках у соцмережах. Шахраї можуть використовувати цю інформацію для скоєння неправомірних дій.

- Перед відправкою будь-яких фото- або відеоматеріалів важливо згадати про так зване правило білборду – уявити ці матеріали на великому білборді біля вашого місця навчання, занять спортом або роботи, які побачать всі, хто проходить повз. Хотіли б ви, щоб це побачили люди? Якщо ні, то не варто тоді відправляти фото- або відеоматеріали такого характеру.
- Ставтеся до всіх онлайн-знайомих як до людей, яких насправді не знаєте.
Світ онлайн дозволяє нам бути тими, ким хочемо, тому тут дуже легко опинитися обдуреним. Пам'ятайте, що в онлайн-світі все не так спокійно й безпечно, як здається на перший погляд. Будь-яка інформація, що ми її комусь відправляємо або десь публікуємо, залишається тут назавжди, без можливості видалення (навіть якщо видалимо всі профілі в соцмережах, на жаль)...
- Детальніше за посиланням: <https://novy.tv/ua/pershi-lastivki/news/2020/10/26/yak-vesti-sotsmerezhi-bezpechno-instruktsiya/>

Корисна інформація для учнів та батьків

Якщо Вам чи Вашій дитині потрібна правова допомога, її можна отримати одним із таких способів:

- у месенджерах Телеграм <http://legaid.gov.ua/telegram.html> та Вайбер <http://legaid.gov.ua/viber.html>;
- скористатися мобільним застосунком “Безоплатна правова допомога”, завантаживши його через Google Play чи App Store за посиланням <https://bit.ly/3hwwgqR>, або завантажити мобільний застосунок “Твоє право”, перейшовши за посиланням <https://bit.ly/3iorbkE>;
- у кабінеті клієнта на сайті системи БПД <https://cabinet.legaid.gov.ua/>;
- зателефонувати за безкоштовним номером системи БПД 0 800 213 103.

Також у разі кібербулінгу про механізм дій для дітей, батьків, вчителів можна дізнатися через інтерактивний чат-бот “Кіберпес” у Telegram (https://t.me/kiberpes_bot) та Viber (<https://viber.com/kiberpes>)

Поради батькам

Поради батькам, як поводити себе з дитиною, аби унеможливити потрапляння чи скоєння ситуації насильства:

- ✓ дитина має почуватися з вами нарівні, як із другом/подругою. Це дозволить встановити довірливі, чесні, відкриті стосунки. Тоді вона/він зможе відверто розповісти вам про свої проблеми та труднощі;
- ✓ при спілкуванні з дитиною намагайтесь обирати для себе таке місцеположення, щоб ваші очі та очі дитини були на одному рівні;
- ✓ дозвольте розповісти про свої почуття, переживання;
- ✓ виявляйте шире співчуття й інтерес до дитини, не перетворюйте розмови з нею на допит, ставте прості, щирі запитання (“Що трапилось?”, “Що відбулось?”);
- ✓ вислухайте дитину;
- ✓ побачте ситуацію очима дитини;
- ✓ допоможіть дитині знайти власний вихід із ситуації;
- ✓ ваша роль полягає в тому, щоб надати дружню підтримку, почути дитину, бути з нею, коли та страждає, навіть якщо вирішення проблеми, здається, не існує;
- ✓ сприймайте дитину як особистість з її цінностями, переконаннями, бажаннями;
- ✓ якщо ви не знаєте, що говорити, просто будьте поруч;
- ✓ цікавтеся життям дитини:
 - Як твої справи? Ти чимось засмучений(-на)? Що приємного сталося сьогодні?;
 - Що тобі подобається? Розкажи про своїх друзів? Яку ти любиш музику, ігри? Я хочу послухати її з тобою/пограти з тобою? Тощо;
- ✓ звертайте увагу на коло спілкування дитини в реальному житті. Цікавтесь, хто її друзі, чим вони займаються;
- ✓ проявляйте цікавість до того, в яких соціальних мережах та групах вона спілкується, з ким контактує, на які теми. Контролюйте перебування та спілкування вашої дитини в інтернеті, використовуючи сучасні технології.

Попередження злочинності

Більш детальна інформація з питань дитячої злочинності знаходиться у відкритому доступі на сайті Офісу Генерального прокурора України за посиланням: <https://gp.gov.ua/ua/posts/statistika>.

